

Vad är nationella riktlinjer?

Varför nationella riktlinjer?

Nationella riktlinjer visar på nyttan och riskerna med olika åtgärder och är ett stöd för vården och omsorgen att prioritera rätt åtgärder till dem med störst behov. Målet är att ge människor möjlighet till en god vård och omsorg.

Inom vilka områden finns det riktlinjer?

Socialstyrelsen tar fram nationella riktlinjer för sjukdomar och tillstånd som drabbar många människor och kräver mycket resurser. Det finns riktlinjer inom bland annat psykisk ohälsa, rörelseorganens sjukdomar, diabetes, demens, missbruk och beroende, sjukdomsförebyggande metoder, tandvård, cancer, astma och KOL samt hjärt- och kärlsjukdom.

Vilka vänder sig riktlinjerna till?

Socialstyrelsens nationella riktlinjer riktar sig till alla som arbetar med vård och omsorg: verksamhetschefer, klinikchefer, sjuksköterskor, läkare, sjukgymnaster, utbildare, verksamhetsutvecklare, regionföreträdare, politiker, socionomer, processägare, kvalitetssamordnare, dietister, psykologer, kuratorer, tandläkare, tandsjuksköterskor, tandhygienister, beteendevetare, arbetsterapeuter med flera.

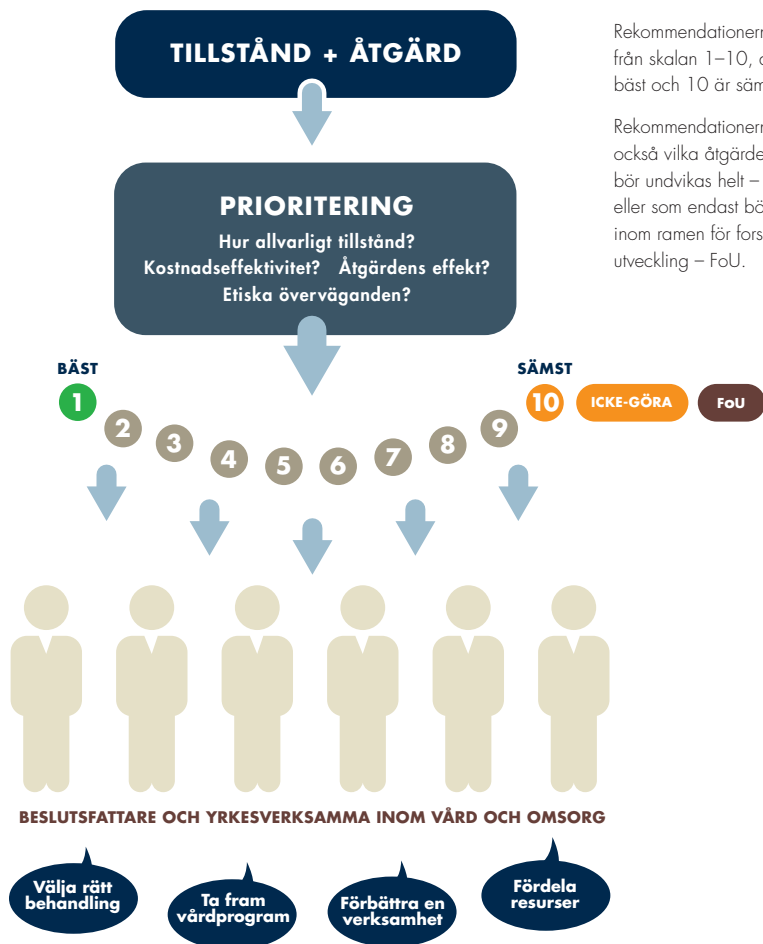
Vad innehåller riktlinjerna?

Riktlinjerna ger rekommendationer om vilken åtgärd som bör ges vid ett visst tillstånd. Tillståndet kan vara en sjukdom (till exempel diabetes) eller ett problem kopplat till en sjukdom (till exempel en person med schizofreni som är hemlös). Åtgärden är det vården eller omsorgen gör för att behandla eller diagnostisera tillståndet, eller för att lösa problemet.

Riktlinjerna jämför olika åtgärder och rekommenderar vilka som bör användas utifrån frågor som dessa:

- Hur allvarligt är tillståndet?
- Vilken nytta har patienten eller brukaren av en åtgärd?
- Är åtgärden billig eller dyr i förhållande till dess effekt?
- Finns det andra bättre åtgärder?

Riktlinjer – så tas de fram och används

Rekommendationerna utgår från skalan 1–10, där 1 är bäst och 10 är sämst.

Rekommendationerna säger också vilka åtgärder som bör undvikas helt – icke-göra – eller som endast bör användas inom ramen för forskning och utveckling – FoU.

Hur vet vi att riktlinjerna gör skillnad?

För att ta reda på om nationella riktlinjer gör skillnad och om vården och omsorgen blir bättre innehåller riktlinjerna indikatorer. Indikatorerna är ett verktyg som gör det möjligt att mäta och jämföra resultat inom hälso- och sjukvården, socialtjänsten och tandvården.

Indikatorerna är utgångspunkten i Socialstyrelsens nationella utvärderingar av vården och omsorgen, men kan också användas för uppföljning på regional och lokal nivå.

Vill du veta ...

- hur vi tar fram riktlinjerna?
- vilka som är med och tar fram riktlinjerna?
- hur vi samarbetar med andra myndigheter?
- hur vi bevakar och uppdaterar riktlinjerna?
- vilka områden som är på väg att uppdateras?
- vilka områden som kan bli aktuella för nationella riktlinjer?
- vilka nationella utvärderingar som har gjorts utifrån riktlinjerna?
- vilka indikatorer som finns tillgängliga för ett visst område?
- hur du kan få nyheter om nationella riktlinjer?

Gå in på vår webbplats: www.socialstyrelsen.se/nationellariklinjer

Denna folder (artnr 2013-9-17) kan beställas från

Socialstyrelsens publikationsservice.

www.socialstyrelsen.se/publikationer

E-post: publikationsservice@socialstyrelsen.se

Fax: 035-19 75 29

Publikationen kan även laddas ner från www.socialstyrelsen.se